

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

12.07.2018 № 68 - рк/к

КУП'ЯНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*63701, Харківська обл., м. Куп'янськ,
просп. Конституції, буд. 3*

Про припинення бездіяльності,
яка містить ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

У зв'язку з розглядом заяви ФОП Спичкіна А.М. від 03.05.2018 № 518 (вх. від 05.05.2018 № 1968/С-22), яка надійшла на адресу територіального відділення, та заяви ФОП Спичкіна А.М. від 03.05.2018 № 518 (вх. від 10.05.2018 № 1/213/С-23), надісланої Антимонопольним комітетом України, щодо дій КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «КУП'ЯНСЬКІ МІСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» КУП'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ» (надалі – КП «КУП'ЯНСЬКІ МІСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ») (надалі – Заяви) встановлено наступне.

КУП'ЯНСЬКА МІСЬКА РАДА (надалі – Міська рада) є юридичною особою, ідентифікаційний код – 33714382, місцезнаходження: 63701, Харківська обл., м. Куп'янськ, просп. Конституції, буд. 3. Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).

Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені

Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно з частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до пункту 57 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить вирішення питань щодо встановлення плати за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Згідно з підпунктом 18 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, організація недискримінаційного доступу операторів та провайдерів телекомунікацій, уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура.

Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії,

що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Діяльність на ринку доступу до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі регулюється Законами України «Про телекомунікації», «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» та іншими нормативно-правовими актами.

Згідно з частиною третьою статті 31 Закону України «Про телекомунікації», доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі здійснюється оператором або провайдером телекомунікацій відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Відповідно до частини п'ятої статті 31 Закону України «Про телекомунікації» забороняється вимагати від операторів, провайдерів телекомунікацій отримання або подання будь-яких додаткових дозвільних документів для розміщення технічних засобів телекомунікацій, споруд електрозв'язку на елементах інфраструктури відповідного об'єкта будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, крім передбачених законодавством.

Закон України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» визначає правові, економічні та організаційні засади забезпечення доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі для розташування технічних засобів телекомунікацій з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні, встановлює повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, визначає права та обов'язки осіб, які беруть участь у таких господарських відносинах.

Згідно із статтею 2 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», метою цього Закону є:

1) врегулювання відносин між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, власниками інфраструктури об'єкта доступу та замовниками під час здійснення доступу до елементів інфраструктури об'єкта доступу;

2) встановлення правових принципів та порядку використання інфраструктури об'єкта доступу для розвитку інформаційного суспільства в Україні;

3) створення умов для розвитку конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг шляхом забезпечення ефективного використання існуючих елементів інфраструктури об'єкта доступу.

Відповідно до пункту 6 Прикінцевих та Перехідних положень Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» Кабінет Міністрів України з дня опублікування Закону зобов'язаний прийняти передбачені цим законом нормативно-правові акти, привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із Законом.

Порядок погодження розміщення та надання в користування місць для прокладання телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку та іншого слабкострумове обладнання та встановлення додаткових пристроїв в житлових будинках та інших об'єктах, що віднесені до комунальної власності територіальної громади м. Куп'янська регулює Порядок розміщення, встановлення технічних елементів телекомунікаційних мереж (Інтернету, кабельного телебачення) супутникових антен та охоронних засобів на будівлях, спорудах в м. Куп'янську, затверджений рішенням Міської ради LIV сесії VI скликання від 11.07.2017 № 1325-VI (надалі – Порядок), що підтверджується листом Міської ради від 17.05.2018 № 1007-06 (вх. від 18.05.2018 № 2040).

Аналізом Порядку встановлено, що він не відповідає вимогам законодавства про захист економічної конкуренції, Законів України «Про телекомунікації», «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» та може мати негативний вплив на конкуренцію.

Розрахунок плати суб'єктами підприємницької діяльності за користування частинами будинків для розміщення телекомунікаційних мереж здійснюється відповідно до розділу 7 Порядку.

Відповідно до пункту 7.3 Порядку ціни на суб'єктах комунальної власності, розташованих у м. Куп'янську, розраховуються для кожного під'їзду житлового будинку, в якому встановлено обладнання надавача послуг чи лінійно-кабельні пристрої, як добуток мінімальної заробітної плати на момент укладення угоди та коефіцієнту, що застосовується, виходячи з кількості житлових будинків.

$$P_m = \text{Зарп. мін.} * K$$

Значення K – коефіцієнту для суб'єктів підприємницької діяльності, які надають телекомунікаційні послуги:

0,02 – для будинків до трьох поверхів включно;

0,04 – для будинків до п'яти поверхів включно;

0,05 – для будинків від шести поверхів та вище.

В разі встановлення обладнання надавача послуг чи лінійно-кабельних пристроїв в місцях поза межами під'їздів (дах, технологічний поверх, зовнішні конструктиви будинку та інше) плата за послуги з доступу та використання місця обраховується як плата за встановлення обладнання в одному під'їзді.

Розрахунок оплати за користування частинами будинків для розміщення

телекомунікаційних мереж у м. Куп'янську не відповідає вимогам статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Так, згідно з частиною п'ятою статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», методика визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу має, зокрема, встановлювати:

1) перелік робіт, що мають бути враховані для визначення одноразової плати за доступ;

2) перелік робіт, що мають бути враховані для визначення періодичної плати за доступ;

3) перелік прямих витрат власника інфраструктури об'єкта доступу, пов'язаних з утриманням елементів інфраструктури об'єкта доступу, якими користується замовник;

4) механізм визначення розміру плати за доступ у вигляді формули із пропорційним розподілом витрат власника інфраструктури об'єкта доступу між замовниками, якщо вони використовують одні й ті самі елементи інфраструктури об'єкта доступу;

5) коефіцієнт зниження розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу у разі:

а) надання телекомунікаційних послуг у селищах і селах або на депресивних територіях;

б) надання виключно загальнодоступних телекомунікаційних послуг;

б) підстави для перегляду розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу;

7) механізм визначення плати за транзит кабельних ліній у вигляді формули;

8) строки сплати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу.

Відповідно до частини сьомої статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, і не може перевищувати:

1) за розроблення та видачу технічних умов з доступу - 50 відсотків мінімальної заробітної плати;

2) за доступ до елементів інфраструктури об'єктів електроенергетики - 0,3 відсотка мінімальної заробітної плати за одну опору - елемент будь-якої інфраструктури об'єкта доступу, у тому числі опору лінії електропередачі, на місяць;

3) за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва, за користування

будинковою розподільною мережею (в місяць за будинок) - 2 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків до 100 квартир; 3 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 101 до 160 квартир; 5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 161 квартири і вище;

4) за доступ до елементів інфраструктури об'єкта транспорту - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць;

5) за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць.

Встановлення таких коефіцієнтів у Порядку за встановленою формулою, може призвести до того, що суб'єкти господарювання несуть більші витрати, що у подальшому може вплинути на вартість цих послуг для кінцевого споживача.

Так, наприклад, скористаємося формулою для визначення розміру плати за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва, за користування будинковою розподільною мережею (в місяць за будинок), визначеною Порядком та формулою, визначеною Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» для пояснення різниці у платі.

За формулою, визначеною Порядком, якщо суб'єкт господарювання – надавач телекомунікаційних послуг встановить своє обладнання у дев'ятиповерховому будинку на чотири під'їзди по 36 квартир у кожному, розмір плати за користування будинковою розподільною мережею дорівнює:

$\text{Зарп. мін.} * K = 3723 \text{ грн. (місячний розмір мінімальної заробітної плати станом на 1.01.2018)} * 0,05 * 4 \text{ під'їзди} = 744,6 \text{ грн.}$

За формулою, визначеною Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», якщо суб'єкт господарювання – надавач телекомунікаційних послуг встановить своє обладнання у дев'ятиповерховому будинку на чотири під'їзди по 36 квартир у кожному, розмір плати за користування будинковою розподільною мережею дорівнює:

$\text{Зарп. мін.} * 3 \% \text{ (оскільки на чотири під'їзди по 36 квартир у кожному} = 36 * 4 = 144) = 3723 \text{ грн.} * 3 \% = 111,69 \text{ грн.}$

Неврегулювання вищезазначеного питання у Порядку може перешкоджати суб'єктам господарювання реалізувати право на отримання доступу до інфраструктури об'єкта, для розміщення телекомунікаційних мереж, а відповідно і обмежити доступ на цей ринок.

Отже, розрахунок плати за розміщення телекомунікаційних мереж, встановлений Міською радою, суперечить вимогам Законів України «Про телекомунікації» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» в частині механізму визначення розміру плати за доступ, що може призвести до відмови у

доступі до елементів інфраструктури житлових будинків, інших об'єктів комунальної власності та обмеження конкуренції.

Так, у ході розгляду Заяв встановлено, що КП «КУП'ЯНСЬКІ МІСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», яке є балансоутримувачем житлового фонду м. Куп'янська (Рішення Міської ради від 29.07.2011 № 390-VI «Про передачу майна», Рішення Міської ради від 04.05.2012 № 712-VI «Про визначення виконавцем послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій комунальне підприємство «Куп'янські міські теплові мережі» Куп'янської міської ради Харківської області»), відмовляє ФОП Спічкіну А.М. у доступі до елементів інфраструктури житлових будинків, інших об'єктів комунальної власності, мотивуючи це тим, що не погоджується на запропоновані ФОП Спічкіним А.М. розрахунки плати за користування частинами будинків для розміщення телекомунікаційних мереж, здійснені згідно з Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

КП «КУП'ЯНСЬКІ МІСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» листом від 09.06.2017 № 96 до ФОП Спічкіна А.М. пояснює свою відмову тим, що «підприємство користувалось та користується рішенням Куп'янської міської ради LIV сесії VI скликання від 11.07.2017 № 1325-VI «Про затвердження Порядку розміщення, встановлення технічних елементів телекомунікаційних мереж (Інтернету, кабельного телебачення) супутникових антен та охоронних засобів на будівлях, спорудах в м. Куп'янську» (мова оригіналу).

Така відмова з боку КП «КУП'ЯНСЬКІ МІСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» ФОП Спічкіну А.М. у доступі до елементів інфраструктури житлових будинків, інших об'єктів комунальної власності тягне за собою неукладення договору про надання послуги з доступу та використання місця на об'єктах, розташованих у м. Куп'янську, а, відповідно, до припинення господарської діяльності ФОП Спічкіним А.М. на ринку надання телекомунікаційних послуг в м. Куп'янську.

Таким чином, бездіяльність Куп'янської міської ради по невнесенню змін до Порядку, положення якого не відповідають вимогам Законів України «Про телекомунікації» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» в частині розрахунку плати за розміщення телекомунікаційних мереж, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Куп'янській міській раді (ідентифікаційний код – 33714382) такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити бездіяльність, яка полягає у невнесенні змін до Порядку розміщення, встановлення технічних елементів телекомунікаційних мереж (Інтернету, кабельного телебачення) супутникових антен та охоронних засобів на будівлях, спорудах в м. Куп'янську, положення якого не відповідають вимогам Законів України «Про телекомунікації» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» в частині розрахунку плати за розміщення телекомунікаційних мереж, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до обмеження конкуренції.

Про виконання рекомендацій повідомити територіальне відділення в **1-місячний термін** з дня отримання рекомендацій із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Головуюча колегії

Трегубець Н.О.

Члени колегії

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.